

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3201/05
29.12.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Snežane Andrejević, predsednika veća, Sonje Brkić, Spomenke Zarić, Slađane Nakić – Momirović i Sofije Vagner – Ličenoski, članova veća, u sporu tužioca AA, koga zastupa AB, advokat, protiv tuženih BB i VV, koje zastupa BA, advokat, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužene VV, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž. 1187/05 od 22.9.2005. godine, u sednici održanoj 29.12.2005. godine doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE revizija tužene VV, izjavljena protiv presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž. 1187/05 od 22.9.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Kikindi P. 530/04 od 10.2.2005. godine obavezana je tužena VV da tužiocu naknadi štetu u iznosu od 450.000,00 dinara, kao dinarsku protivvrednost iznosa od 15.000,00 DM, sa zakonskom zateznom kamatom od 15.11.2001. godine do isplate, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 115.475,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od 10.2.2005. godine do isplate, a tužilac obavezan da tuženom BB naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 43.828,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od 10.2.2005. godine do isplate.

Presudom Okružnog suda u Kikindi Gž. 1187/05 od 22.9.2005. godine delimično je usvojena žalba tužene VV i prvostepena presuda preinačena u pogledu odluke o kamati, tako što je tužiocu, umesto zakonske zatezne kamate, dosuđena domicilna kamata za period od 15.11.2001. godine do 18.3.2002. godine na iznos duga od 15.000 DM, sve u dinarskoj protivvrednosti po kursu važećem na dan isplate. U preostalom delu, prvostepena presuda je potvrđena.

Protiv ove presude tužena VV izjavila je reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 386. ranije važećeg ZPP, koji se primenjuje na osnovu člana 491. st. 1. i 4. ZPP ("Službeni glasnik RS" br. 125/04), Vrhovni sud je našao da revizija nije osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda iz člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti.

Razlozi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava nisu osnovani.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužena VV živela je u bračnoj zajednici sa sada pok. PP. U tom braku rođeno je njihovo zajedničko dete – sin BB, tuženi u ovom sporu. Sada pok. PP preminuo je ____ godine. Sve do njegove smrti, vođeno je zajedničko domaćinstvo sa jedinstvenom ekonomskom zajednicom i zajednicom privređivanja. Tokom trajanja braka, stekli su stambeno-poslovni prostor DD, koja je bila njihovo suvlasništvo do 1997. godine. Tada je sada pok. PP svoj suvlasnički deo poklonio supruzi – tuženoj VV. Od 1978. godine sada pok. PP je u tom poslovnom prostoru imao samostalnu radnju "GG". U njoj je obavljao registrovanu delatnost popravki vozila. Od 1996. do 1997. godine proširio je delatnost na servisiranje i prodaju putničkih vozila marke "ĐĐ". Da bi tu delatnost odvojili od primarne delatnosti "GG", supružnici su te godine kupili staru kuću DD. Na tom mestu, posle rušenja, izgradili su stambeno-poslovnu zgradu. Zbog širenja delatnosti prodajom vozila iz programa "ĐĐ", 1.8.2000. godine osnovano je preduzeće "EE" sa sedištem u ŽŽ, a kao osnivač i direktor ovog preduzeća bila je upisana tužena VV. Međutim, tu autokuću od njenog osnivanja vodio je sada pok. PP. Tužena VV se samo upoznava sa poslom radeći u uslužnoj pošti koju su otvorili u okviru autosalonu. Pošto je vodio sve poslove, sada pok. PP je u julu mesecu 2001. godine pozajmio od tužioca iznos od 18.000 DM sa kamatom. Sa tužiocem je od ranije bio u dobrim odnosima. Za pozajmljeni iznos je u prvoj polovini novembra te godine tužiocu isporučio putničko vozilo "ZZ". U cilju daljih poslovnih investicija, što je bio motiv pozajmice, sada pok. PP je ponovo od tužioca 15.11.2001. godine pozajmio 15.000 DM sa ugovorenom kamatom od 10% mesečno bez izdavanja priznanice. Ova pozajmica izvršena je u prisustvu svedoka SS i SS1 i SS2. U daljem poslovanju, sada pok. PP se zaduživao i od drugih lica. Prema svojeručnom spisku na dan izvršenog samoubistva dugovao je 591.440 DM. Posle njegove smrti, pošto su se suprug i sin odrekli nasleđa, nasledio ga je brat. Zaostavštinu je činila 1/3 stambene zgrade sa građevinskim zemljištem i pokretnim stvarima. Rešenjem Trgovinskog suda u Zrenjaninu St. br. 309/02 od 26.9.2002. godine otvoren je, a odmah bez sprovođenja, i zatvoren stečajni postupak nad preduzećem "EE". Inače, tužena VV vodi se kao nezaposleno lice. Tuženi BB je potom, kao osnivač na istoj adresi, registrovao drugo preduzeće "II" i kao direktor tog preduzeća upisan je u registru.

tuženi, registrovan drugi preduzeće i kao direktor tog preduzeća upisanje u registru.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi pravilno zaključuju da je tužena u obavezi da pozajmljeni iznos vrati tužiocu, obzirom da su ta sredstva uneta u zajedničke investicije zajednice privređivanja tužene VV i sada pok. PP. On je, kroz poslovanje srodnih -istovetnih delatnosti, jedinstveno vodio automehaničarsku radnju sa prodajnim servisom, koji je bio registrovan na njegovo ime, i preduzeće, registrovano na ime tužene VV, kao direktora društva, u koje poslove se tužena VV nije neposredno uključivala, ali joj nisu mogli ostati nepoznati.

Naime, poslovanje je vođeno i preko radnje i preko preduzeća, a od tako vođenih delatnosti stican prihod, koji je unosen u zajedničko domaćinstvo. Kapital, koji je stečen kroz nepokretnosti, ugovorom o poklonu prenet je delom na tuženu VV, a delom na tuženog BB. Prema trećim licima, sada pok. PP, važio je za imućnog poslovnog čoveka. Time je stvoren privid funkcionalno nepromenjenog identiteta poslovanja, čemu je tužena doprinela svojim pristankom da formalno bude upisana kao osnivač i direktor preduzeća, koje je uz njenu saglasnost vodio sada pok. PP. Takvim svojim ponašanjem, tužena VV i sada pok. PP stvorili su svesni privid jedinstva pravne ličnosti. Svojim pasivnim stavom, tužena je omogućila takvo poslovanje, pa mora snositi i odgovornost za dugove koji su iz takvog poslovanja proizašli. Ovo nalažu opšta načela obligacionog prava iz čl. 12, 15. i 17. Zakona o obligacionim odnosima, kojima su regulisana načela savesnosti i poštenja, načela jednake vrednosti davanja i dužnosti ispunjenja obaveza.

Obzirom na to, pravilno je primenjen član 54. stav 1. tač. 2. i 3. Zakona o preduzećima, koji reguliše odgovornost za obaveze preduzeća celokupnom svojom imovinom za slučaj da se preduzeće zloupotrebi da bi se oštetili poverioci, kao i za slučaj da se suprotno propisima sa imovinom preduzeća postupa kao da je u pitanju lična imovina osnivača, članova i akcionara, članova uprave i izvršnog odbora direktora. Pritom, pravilno je tužiocu na iznos duga za period od 15.11.2001. do 18.3.2002. godine, kao dana podnošenja tužbe, dosuđena domicilna kamata u dinarskoj protivvrednosti po kursu važećem na dan isplate, a od tog datuma, kao dana izvršene konverzije, zakonska zatezna kamata na dosuđeni iznos duga u dinarima, prema članu 562. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima.

U reviziji se skoro isključivo ponavljaju žalbeni navodi, koji su bili predmet ocene okružnog suda. Tu ocenu u celini prihvata i Vrhovni sud. Pritom, isticanjem revidenta da pred novim sudijom pojedincem nisu izvedeni nikakvi novi dokazi i da je prvostepeni sud iz već izvedenih dokaza utvrdio drugačije činjenično stanje i izvukao drugačiji činjenični i pravni zaključak, osporava se ocena izvedenih dokaza, čime se posebno pobija utvrđeno činjenično stanje što, prema članu 385. stav 3. ZPP, ne može biti revizijski razlog.

To su razlozi što je Vrhovni sud, na osnovu člana 393. ZPP, odlučio kao u izreci.

Predsednik veća – sudija

Snežana Andrejević, s.r.

Za tačnost otpravka

vs